

DVĚ BUDOVY

pro venkovskou školu

Koncept dostavby Základní školy v Hovorčovicích vytvořil architekt Ondřej Tuček na kontrastu původní budovy a přístavby. Na první pohled se od sebe liší tvarem, fasádami a tvaroslovím oken. Odlišné jsou i střechy – novostavba má plochou střechu, na historickém domě zůstal zachován tvar původní sedlové střechy, která má novou betonovou konstrukci, skryté žlaby a odvětrání.

Historická budova z poloviny 19. Století několikrát změnila svou funkci, byla mnohokrát přestavována. Škola zde sídlila od 50. let minulého století do roku 2000, od té doby stavba chátrala. Autor projektu ji vrátil do původní archetypální podoby, která zdůrazňuje její historický význam a dominantní roli v urbanismu obce.

PŮVODNÍ BUDOVA

Při obnově historické budovy architekt Tuček musel nahradit staticky nevyhovující stropy, střešní konstrukci, řešil také izolace spodní stavby. Využil stá-

ující okenní a dveřní otvory, pouze v severní a západní stěně okna mírně přeformoval a vyboural nová tak, aby lépe prosvětli vnitřní prostory. Během bouracích prací byly odstraněny nepůvodní dveřní překlady – odkryly se přitom historické záklenky. Ty pak byly začištěny, takže interiéru vrátily část historického charakteru.

Oříškem bylo řešení spodní stavby, protože vnitřní zdivo, přilehlé k obvodu budovy vykazovalo na mnoha místech značné provlhnutí a s ním spojené solné výkvěty. V souladu s doporučením stavebně-technického průzkumu se proto

provedlo odkopání kamenných základů do hloubky jeden metr pod terémem, jejich očištění a proškrabání spár. Aplikovala se tu tzv. vzdušná izolace pomocí 8 cm vysoké nopové folie z tvrzeného PVC. Princip tohoto řešení spočívá ve vytvoření větrané spáry podél základového zdiva se zajištěnou cirkulací vzduchu, která trvale odvádí zemní vlhkost nebo kondenzát. Pro tento účel byla provedena sada čtyř párů přírodního a odtahového potrubí se sacími a výdechovými mřížkami na fasádě. Osazením mřížek do různých výšek bylo docíleno správného tahu vzduchu a funkčnosti celého systému. Spodní hrana nopové folie je navíc doplněna drenáží ve spádu 0,5 %, odvádějící případnou neodvětranou vlhkost mimo objekt.

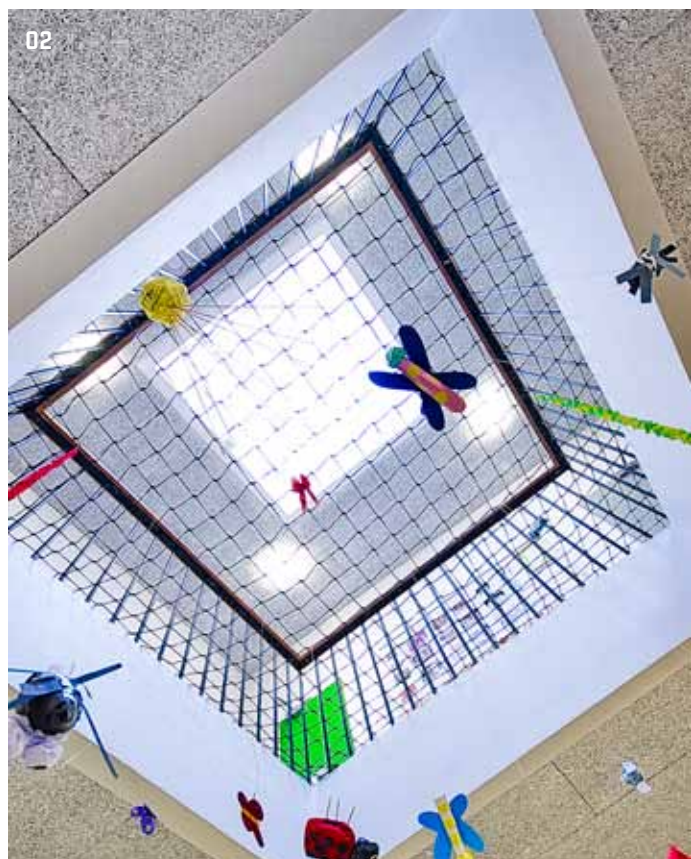
Svislé betonové stěny posledního podlaží mají sendvičovou skladbu s polystyrenovou izolací a dodatečnou přízdivkou. Ta byla navržena proto, aby se fasáda mohla finálně sjednotit na obyčejnou štukovou omítku s transparentním penetračním nátěrem. Jiné fasádní zateplení použito nebylo.

SEDLOVÁ STŘECHA

Střecha byla zvýšena o 1,2 m tak, aby se podkrovní prostory mohly využívat jako

01 > Dostavba školy v Hovorčovicích byla vytvořena na kontrastu původní budovy a přístavby

02 > Atrium se střešním světlíkem

03 > Učebna v podkroví

učebny. Aby se odstranily nevýhody podkrovních vestaveb jako je přehřívání nebo naopak tepelné ztráty v zimě, kondenzace a zatékání, navrhl autor projektu poměrně velký rozpon střechy 8,5 m. Střecha s monolitickou konstrukcí je vlastně zalomenou deskou, pevně vetknutou do posledního typického stropu. Se stropem a štítovými monolitickými stěnami tedy tvoří jakousi prostorovou krabici. Šikmé části střešní desky se prováděly do oboustranného prkenného bednění s poměrně složitou podpůrnou konstrukcí.

Skladbu střechy tvoří tepelná izolace z desek z extrudovaného polystyrenu, přichycených k podkladu přes kontralatě, šroubované do betonu turbošrouby. Kontralatě vytvářejí větrací spáru šířky 8 cm, která probíhá od okapní hrany do hřebene, kde je osazen průběžný větrací průduch. Ukončení střechy bylo provedeno důsledně jako bezpřesahové se skrytými dešťovými žlaby a svody, skrytými v obvodovém zdivu. Odvodnění střechy zajišťují tesařská koryta s vloženými klempířsky tvarovanými žlaby.

PROJEKT NOVOSTAVBY

Umístění přístavby optimálně využilo školní pozemek a ponechalo rezervu pro hřiště a zahradu. Stavebně jde o jednoduchý třípodlažní hranol položený po-

dél historického domu, jeho proporce jsou však štíhlejší a perforace nepravidelně rozmístěnými okenními otvory dvou rozměrů vnáší do celkové kompozice hravost a modernitu.

Stavba byla realizována z keramických tepelně-izolačních tvárnic o modulové tloušťce 500 mm. Díky dostatečným tepelně-fyzikálním parametrům nebylo

třeba zdivo zateplovat. Založení bylo provedeno na poměrně masivní dvojstupňové pasy z prostého betonu – důvodem byly mírně komplikované základové poměry. Stropy i střecha jsou rovněž monolitické. Střešní skladba je klasická, s použitím prověřených detailů a skladeb. Konstrukčně zajímavé jsou otvory atria a střešního světlíku, které byly již

04 > Stará budova před rekonstrukcí

05

06

05, 06 > Řezy budovou u vstupu a v atriu

07

07 > Vnitřní zdivo vykazovalo značné provlhnutí a s ním spojené solné výkvěty

ve fázi betonáže opatřeny ukončujícími „nosy“ kvůli detailu návaznosti a ukončení podlah a akustických podhledů.

VNITŘNÍ PROSTORY

Škola poskytuje zázemí pro pět učeben, jídelnu s přípravnou, družinu, knihovnu a šatny. Hlavní vstup je umístěn ve spáře mezi oběma budovami do prostoru spojovacího krčku. Na vstup navazuje hala se schodištěm a výtahem. Z haly jsou přístupné šatny, družina a školní jídel-

na. Jídelnu doplňuje přípravná obědů, zásobování probíhá vlastním zadním vstupem. Jídelna může díky své pozici fungovat nezávisle na provozu školy, například pro společenské akce.

Centrálním komunikačním prostorem je dvoupodlažní atrium se střešním světlíkem. V patře jsou čtyři učebny a sociální zařízení. Učebny nemají všechny stejný tvar ani velikost, každá je proto zařízena mírně odlišným způsobem tak, aby školní lavice měly správné osvětlení denním světlem zleva a zezadu. Ve 3. NP se nachází pátá učebna, knihovna a zázemí pro učitele (kabinet a sborovna), sociální zařízení, sklady a kotelna. Na chodbě ke sborovně je malá kuchyňka, chodbu k ředitelně lemují vestavné skříně. Zároveň se zde nachází místnost školníka a kotelna. Podlahy všech učeben jsou z litého polyuretanu. Jde o materiál dostatečně trvanlivý a zároveň hygienický, tudíž předurčený pro školní stavby – je s podivem, že se u nás prosazuje tak pomalu. Veškeré obytné a komunikační prostory byly vybaveny akustickými podhledy z desek Heraklith. Dveře autor navrhl s atypickou výškou 2,2 m. Dveřní křídla jsou bezfalcová, v učebnách byla doplněna kruhovými okénky. Okenní výplně obou částí školy

08

08 > Novostavbu architekt Tuček realizoval jako jednoduchý třípodlažní hranol s nepravidelně rozmístěnými okny

byly z ekonomických důvodů navrženy jako plastové, kvůli jejich nevzhlednosti autor použil profily s tmavě šedým odstínem. Zasklení je z klasického dvojskla, stínění je vnitřní.

Vertikální komunikaci zajišťuje historické schodiště v původní budově, která bylo pouze očištěno, opraveno a doplněno ocelovým zábradlím s dřevěným madlem. ×

Hana Vinšová

ve spolupráci s Ondřejem Tučkem

09

09 > Z průběhu realizace střechy nad historickou budovou - šikmé části střešní desky se prováděly do oboustranného prkenného bednění s poměrně složitou podpurnou konstrukcí.

10

10 > Střecha o rozponu 8,5 m je vlastně zalomenou deskou, jež tvoří jakousi prostorovou krabici